

Midden-Delfland Vereniging standpunten voor Provinciale Statenverkiezingen maart 2027

De komende tijd stelt u uw verkiezingsprogramma op voor de Provinciale Statenverkiezingen van 2027.

Graag bieden wij u namens de bijna 3500 leden van de Midden-Delfland Vereniging een lijst van zes punten aan, punten die volgens de vereniging bepalend zouden moeten zijn voor provinciaal beleid voor het Midden-Delflandgebied.

1. Bescherming van het Midden-Delflandgebied als waardevol groengebied met regionale functie voor de Zuidelijke Randstad
2. Een regionaal, samenhangend park van duinen naar Groene Hart met daarin een verbindende rol voor het groene Midden-Delfland
3. 'Behoud door ontwikkeling' is het leidende motto voor een toekomstbestendig Midden-Delflandgebied
4. Een toekomstbestendig Midden-Delfland vraagt om een betere regie in beleidsformulering en uitvoering
5. Goed waterbeheer vraagt om duidelijke keuzes, niet om uitstel
6. Borg de rol van de melkveehouderij als beheerder van het landschap in het Midden-Delflandgebied

Graag zouden wij zien dat deze punten worden opgenomen in de verkiezingsprogramma's die u nu opstelt voor de komende verkiezingen. De zes punten worden hieronder nader beschreven. Mocht u meer willen weten over het Midden-Delflandgebied en de visie van de Midden-Delfland Vereniging voor het gebied dan verwijzen we u graag naar haar [gebiedsvisie](#) die in 2020 is vastgesteld en de [Verkenning Midden-Delfland op weg naar 2050](#) waarin de vereniging aangeeft hoe om te gaan met nieuwe grootschalige uitdagingen voor het gebied.

1. Bescherming van het Midden-Delflandgebied als waardevol groengebied met regionale functie voor de Zuidelijke Randstad

Het Midden-Delfland is een waardevol, historisch open veenweidegebied dat grotendeels vrij is gebleven van verstedelijking als gevolg van succesvol 70 jaar rijksbeleid. Inmiddels heeft het gebied de status van Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL), maar dat wil niet zeggen dat het gebied daarmee nu voldoende is beschermd tegen ongewenste ontwikkelingen. Betrokken partijen zijn het erover eens dat een meer eenduidig beschermingsregime op zijn minst alle belanghebbenden de nodige duidelijkheid verschaft. Dat is goed voor het gebied én voor de gebruikers en eigenaren.

We streven ernaar dat het Midden-Delfland een open polderlandschap blijft in een nog steeds groeiende metropoolregio. De vergezichten en de open horizon zijn daarbij essentieel. De eeuwenoude ontginningsgeschiedenis dat een landschap met een historisch verhaal heeft geschapen moet zichtbaar blijven in de verkaveling, sloten, dijken, boerderijen en lintbebouwing. Boeren, koeien, weidevogels, slootstructuren en natuur vormen samen één systeem wat de kracht en waarde van het gebied bepaalt. Het gebied geeft bewoners

van de omliggende stedelijke regio rust en natuurbeleving en mogelijkheden voor allerlei (stille) recreatie, van wandelen fietsen tot varen.

2. Een regionaal, samenhangend park van duinen naar Groene Hart met daarin een verbindende rol voor het groene Midden-Delfland.

Het Midden-Delfland grenst, in het westen, aan het nieuwe Nationaal Park Hollandse Duinen, in het oosten, aan het Rottemereengebied en Groene Hart en in het noorden aan het Regiopark BuytenHout. Wanneer deze vier gebieden beter met elkaar worden verbonden is het geheel veel meer dan de som der delen. Dit 'verbinden' is van belang voor mens én natuur. Met slechts 53 vierkante meter groen per inwoner heeft Zuid-Holland weinig natuur (in vergelijking met andere provincies). Daarbij is niet alleen de hoeveelheid natuur van belang, maar ook de bereikbaarheid daarvan. En dat kan veel beter, volgens veel natuur- en landschapsorganisaties. De natuurgebieden die er zijn liggen verspreid over de provincie en zijn vaak slecht, of helemaal niet met elkaar verbonden. Met uitzondering van de duinen, daar zijn uiteraard voldoende wandel- en fietsroutes. Maar probeer maar eens – bijvoorbeeld – van de duinen naar het Bentwoud te wandelen, dat wordt al veel moeilijker. Vaak zijn die verbindingen gemakkelijk te maken omdat vaak slechts enkele bottlenecks in de weg zitten. Dit is 'laaghangend fruit', eenvoudige ingrepen om mens en natuur dichter bij elkaar te brengen.

In feite pleiten wij voor een samenhangend regionaal park van duinen naar Groene Hart - met daarin een verbindende rol voor het groene Midden-Delfland. Dat is toekomstbestendig denken. Zo'n regionale benadering maakt het gemakkelijker voor de provincie om sturing te geven aan bescherming van natuur en landschap in de provincie. De huidige gebiedsorganisaties in de vier gebieden kunnen profiteren van uitwisseling van kennis en ervaringen in de behartiging van de belangen van alle partijen in het gebied (boeren, natuurorganisaties, overheden etc.) zodat de kwaliteiten van natuur en landschap bewaard blijven.

3. 'Behoud door ontwikkeling' is het leidende motto voor een toekomstbestendig Midden-Delflandgebied

We willen niet dat het Midden-Delfland 'op slot' gaat en dat het een openluchtmuseum wordt. Het beleid voor, en inrichting van, het Midden-Delfland moet toekomstbestendig zijn. Er moet voldoende aandacht worden besteed aan het klimaatbestendig maken van het gebied maar op een manier die recht doet aan het waardevolle werk van de boeren in het gebied en die richting geeft aan de toenemende recreatiedruk.

4. Een toekomstbestendig Midden-Delfland vraagt om een betere regie in beleidsformulering en uitvoering

Er zijn veel bestuurlijke partijen actief in het Midden-Delfland met als gevolg een onoverzichtelijk lappendeken van verschillende beschermingsregimes. Voor een deel komen die samen in de ambtelijke en bestuurlijke Landschapstafel van het Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL). De samenwerking tussen gemeenten, de eerste bestuurslaag, komt moeizaam van de grond - slagkracht ontbreekt - omdat eenduidige regie veelal tekort schiet. Dat heeft alles te maken met de wijze waarop de Landschapstafel is georganiseerd en functioneert. De Landschapstafel richt zich voornamelijk op een lijst van lokale projecten en veel minder op gebiedsbreed beleid met betrekking tot landbouw, recreatie, huisvesting en mobiliteit. Hierdoor zien wij een tekort aan een langetermijnbeleidregie voor een toekomstbestendig beleid voor het gebied. De noodzaak

voor zo'n langetermijnbeleidregie is duidelijk omdat de uitdagingen voor het gebied op allerlei terreinen (landbouw, recreatie, ecologische infrastructuur) de gemeentegrenzen duidelijk overstijgen.

In 'Natuurlijk Zuid-Holland 2050' verwoordt de provincie Zuid-Holland de ambitie om in 2050 volledig natuurinclusief te zijn. De teksten zijn veelbelovend: in allerlei bewoordingen komen de bovengenoemde thema's daarin terug. De ambitie is er dus wel bij de provincie, maar dit handen en voeten geven blijkt dus in de huidige praktijk van het BPL lastig. Wij pleiten daarom voor een krachtiger regie met een grotere rol voor de provincie, zowel binnen de Landschapstafel als daarbuiten in het aansturen van natuur en landschapsbeheer in de provincie Zuid-Holland. Dit biedt mogelijkheden om de kwaliteiten van het landschap niet alleen te behouden maar ook te versterken, anticiperend op de veranderingen die op ons afkomen. Landschapsbeheer is een proces; we noemen dit 'bouwen aan een levend landschap' waarbij we nieuwe ontwikkelingen 'passend dimensioneren'.

5. Goed waterbeheer vraagt om duidelijke keuzes, niet om uitstel

De komende bestuursperiode wordt bepalend. In 2027 moeten de Europese KRW-doelen zijn gehaald, terwijl de waterkwaliteit binnen het Midden-Delflandgebied nog steeds ernstig onder druk staat door bestrijdingsmiddelen en meststoffen uit de glastuinbouw, eutrofiëring, industriële lozingen, onvoldoende naleving van regelgeving en eenzijdig op waterveiligheid gericht beheer. Schoon water is een essentiële randvoorwaarde voor natuur en landschap en om dit te bereiken is het niet langer voldoende om te sturen op inspanningen. In plaats daarvan moeten resultaten het uitgangspunt van beleid zijn.

Klimaatverandering met langere periodes van droogte en hevige neerslag in korte tijd lijkt een nieuwe realiteit te worden. Het zoeken van oplossingen hiervoor in het open middengebied van de provincie (het Midden-Delflandgebied) bijvoorbeeld door grootschalige waterbergingen in het Midden-Delflandgebied is het afwentelen van een probleem van het ene gebied op het andere en is slechte ruimtelijke ordening. Het is in strijd met de zogenoemde leidende principes van de (ontwerp) Nota Ruimte van de rijksoverheid die het principe van voorkomen van afwenteling en het principe van centraal stellen van gebiedskenmerken en ook, het principe van Water en Bodem Sturend benadrukken.

6. Borg de rol van de melkveehouderij als beheerder van het landschap in het Midden-Delflandgebied

De Midden-Delfland Vereniging heeft als doel Midden-Delfland open, groen en aantrekkelijk te houden. Voor het bereiken van dat doel vervullen de huidige melkveehouders een belangrijke taak. Zij zijn nu beheerders van dat open, groene en aantrekkelijke landschap. Op de lange termijn zullen de boerenbedrijven veranderen. Regeneratieve landbouw en de teelt van biobased products voor de circulaire economie kunnen zorgen voor meer variatie in het landschap - naast de melkveehouderij - omdat die ook een toekomst hebben in het gebied. Wij zien voor de veehouderij een toekomst voor duurzame, kleinschalige, grondgebonden en natuurinclusieve bedrijven, omdat daarmee de ecologische, landschappelijke en cultuurhistorische kernwaarden van het gebied geborgd zijn.

Een belangrijke voorwaarde is dat de melkveebedrijven economisch gezond blijven en ook na deze transitie toekomstwaarde hebben als drager voor dit open, groene en

aantrekkelijke landschap. Dit vereist dat grond in het Midden-Delfland behouden blijft en beschermd wordt voor agrarische en natuurdoeleinden en geen andere bestemmingen krijgt. Nieuwe producten en maatschappelijke diensten kunnen naast beloningen voor groene en blauwe diensten bijdragen aan een nieuw economisch model voor het gebied. Midden-Delfland is omgeven met steden. Bij elkaar wonen er ongeveer 2 miljoen mensen binnen een straal van 10 km vanuit Midden-Delfland. Zulke korte ketens geven een uitgelezen kans om producten direct aan de consument te verkopen en daarmee als producent een betere prijs voor duurzamere producten te krijgen.